

М. А. Вознюк

Сучасний стан та тенденції розвитку інвестиційного потенціалу енергозбереження

Розглянуто поняття інвестиційного потенціалу та інвестиційного потенціалу енергозбереження, розкрито та систематизовано різні підходи до їх тлумачення. Досліджено сучасний стан і тенденції розвитку сфери енергозбереження, запропоновані шляхи посилення інвестиційного потенціалу енергозбереження в Україні.

Ключові слова: інвестиційний потенціал, енергозбереження, енергосміст економіки, енергетична стратегія.

Постановка проблеми. Енергозбереження в сучасному світі – це організаційна, наукова, практична, інформаційна діяльність державних органів, юридичних і фізичних осіб, скерована на зниження витрат (втрат) природних енергетичних ресурсів у процесі їх видобування, перероблення, транспортування, зберігання, використання та утилізації. Враховуючи, що на сьогодні економія паливної одиниці є утричі більш ефективною, ніж її видобуток, інтенсифікація енергозбереження стає одним з ключових питань розвитку економіки. Суть її полягає у використанні всього комплексу ефективних заходів, що скеровані на зниження питомих енерговитрат на виробництво продукції (у т. ч. товарної енергії) і підвищення продуктивності праці [5].

З огляду на те, що енергозбереження – це комплексна діяльність, яка передбачає залучення потужного ресурсу і, за умови ефективного його використання, послужить дієвим рушієм економіки, питання дослідження інвестиційного потенціалу енергозбереження (з однієї сторони можливості, а з іншої – потреби) набуває особливої значущості.

Сьогодні існує усвідомлена потреба у створенні осмисленої, фундаментальної теорії формування, оцінки та реалізації інвестиційного потенціалу енергозбереження як на рівні окремих суб'єктів господарювання, так і на рівні окремих регіонів та економіки в цілому. Слід констатувати той факт, що в сучасній науковій літературі не існує єдиного підходу не тільки до методології дослідження інвестиційного потенціалу енергозбереження, але й до розуміння його змісту та оцінки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у розвиток цього наукового напрямку зробили такі вітчизняні дослідники, як Є. Бойко, Р. Бойчук, В. Геєць, В. Гриньова, Н. Дацій, С. Іщук, І. Комарницький, В. Коюда, А. Кузнєцова, О. Кузьмін, С. Леонов, М. Лисенко, Т. Майорова,

© М. А. Вознюк, 2014.

І. Сазонець, але загалом основним об'єктом дослідження в їх працях є поняття «інвестиційна привабливість», фактори та умови, що її визначають, методики її оцінки тощо, тоді як поняття «інвестиційний потенціал», методи та критерії його оцінки розкриваються лише побічно та не достатньо ґрунтовно. Основна увага науковців сконцентрована на дослідженні економічного, виробничого, інноваційного потенціалів тощо.

Виклад основного матеріалу. Серед окремих аспектів, які зараз є предметом найгостріших наукових дискусій, особливе місце посідає формування загальної термінології. Її вироблення сприятиме проведенню досліджень на єдиній методологічній основі.

Незважаючи на велику кількість робіт з інвестиційної проблематики як вітчизняних, так і зарубіжних учених, погодженого розуміння багатьох економічних категорій, зокрема – категорії «інвестиційний потенціал енергозбереження», ще не вироблено. Відсутність єдиної термінології найчастіше призводить до ототожнення деяких понять і суперечливості методологічних підходів, що ускладнює вибір методичного інструментарію дослідження, ускладнює встановлення системного зв'язку між категоріями, виявлення особливостей їхнього застосування в окремих видах різнопланових та різноспрямованих наукових досліджень.

З розвитком поглядів на сутність капіталовкладень та інвестиційної діяльності у вітчизняній економіці змінювалось і трактування категорії «інвестиційний потенціал». Активні дослідження в цьому науковому напрямку були розпочаті вітчизняними вченими-економістами тільки з середини 1990-х років, але навіть до сьогодні немає загальновизнаного ґрунтового спеціального дослідження щодо визначення його сутності. Науковий і практичний інтерес до проблем потенціалу інвестиційного розвитку в Україні вже протягом більше десяти років залишається високим. Вітчизняні та закордонні дослідники часто ототожнюють інвестиційний потенціал з фінансовим та ресурсним потенціалами і в науковій термінології використовують поняття «фінансово-інвестиційний потенціал» та «ресурсно-інвестиційний потенціал».

Досить часто інвестиційний потенціал ототожнюється з інвестиційною привабливістю. З цієї позиції виокремлюється [7]:

- зовнішній інвестиційний потенціал (можливість вкладення коштів у розвиток суб'єкта з боку зовнішніх інвесторів, яких цікавить фінансова стійкість і платоспроможність підприємства, інвестиційний клімат регіону чи країни, тобто той факт, чи зможе проект принести прибуток, а якщо ні, то чи зможуть інвестори повернути вкладені кошти);
- внутрішній інвестиційний потенціал (здатність самого суб'єкта вкладати капітал для його збільшення або досягнення іншого

позитивного ефекту в майбутньому як у розвиток власного виробництва, так і в інші проекти).

На нашу думку, в даному випадку зовнішній інвестиційний потенціал фактично за змістом збігається з інвестиційною привабливістю. Водночас, ці категорії є принципово різними:

- коли мова йде про інвестиційний потенціал, то об'єктом дослідження має виступати ініціатор інвестицій, а потенціал – розглядатися як інтегральний показник його спроможності (можливості й готовності) до здійснення інвестицій;
- коли мова йде про інвестиційну привабливість, то об'єкт дослідження має трактуватися як об'єкт інвестування, а привабливість – як інтегральний показник доцільності інвестування інших економічних агентів у нього.

Часто інвестиційний потенціал розглядається лише в територіальному розрізі, тобто як інвестиційний потенціал країни, регіону, адміністративно-територіальної одиниці тощо. Можна зустріти в науковій літературі також і трактування інвестиційного потенціалу в галузевому розрізі. Однак найбільш поширеним у науковій літературі є дослідження інвестиційного потенціалу на рівні підприємств.

У трактуванні інвестиційного потенціалу склалися дві діаметрально протилежні точки зору:

- прихильники першого підходу прирівнюють його до певної сукупності ресурсів;
- прихильники другого підходу зазначають, що перспективно можливі вкладення лише побічно та незначною мірою залежать від обсягу вже нагромадженого капіталу, а значно більшою мірою визначаються потенційною потребою.

Досить часто інвестиційний потенціал досліджується з урахуванням ринкового попиту на інвестиційні ресурси. Крім цього, низка авторів застосовують експертно-рейтинговий підхід до дослідження інвестиційного потенціалу та визначають його як інтегрований показник, що складається із часткових потенціалів.

Цікавим напрямом наукових досліджень є спроба тлумачення сутності інвестиційного потенціалу, виходячи з теорії абсолютних та відносних переваг. У межах цього підходу передбачається, що, враховуючи припущення про об'єктивну обмеженість ресурсів та нерівномірний їх розподіл, кожен господарюючий суб'єкт має певні абсолютні переваги (географічні, природно-кліматичні, геостратегічні та демографічні умови) та порівняльні, тобто відносні (здатність до реалізації стратегій зниження витрат, розширення обсягів виробництва, диференціації діяльності тощо) [3]. Саме відносні переваги, на думку прихильників цього підходу, і визначаються наявністю відповідного інвестиційного потенціалу.

Виходячи з цього пропонується виокремити такі науково-методичні підходи до розуміння сутності економічної категорії «інвестиційний потенціал»: ресурсний; ринковий; імовірнісний; структурний; результатний; ємнісний.

Відповідно до **ресурсного підходу** інвестиційний потенціал трактується лише як сукупність ресурсів, наявних потужностей суб'єктів господарювання. Проблема оцінки інвестиційного потенціалу в такому випадку зводиться до визначення вартості доступних ресурсів, а рівень використання інвестиційного потенціалу визначається відношенням отриманого результату до обсягу задіяних ресурсів.

Згідно з **ринковим підходом** інвестиційний потенціал ототожнюється з потенційним попитом на ресурси на ринку капіталу.

За **імовірнісним підходом** категорія «інвестиційний потенціал» зводиться до сукупності можливостей для інвестування, які складаються під впливом системи факторів та умов, реалізуються через формування інвестиційних потоків. Інвестиційний потенціал при цьому розглядається як імовірнісна можливість накопичення суб'єктом господарювання відповідного обсягу ресурсів для подальшого інвестування.

Відповідно до **структурного підходу** інвестиційний потенціал трактується винятково як структурний елемент потенціалів вищого порядку, зокрема – економічного. Так, інвестиційний потенціал – це складова економічного потенціалу, яка поряд з інноваційним, трудовим та природним визначає модель його функціонування за об'єктами, результатами, ресурсами та елементами [2].

При **результатному підході** інвестиційний потенціал трактується як здатність до досягнення певної віддачі від використовуваних ресурсів незалежно від їх виду, або з позицій оцінки економічних результатів поточної й майбутньої господарської діяльності. Оцінка величини інвестиційного потенціалу в такому випадку зводиться до оцінки максимального результату, який суб'єкт дослідження здатен отримати при наявній кількості, якості та структурі інвестиційних ресурсів.

Відповідно до **ємнісного підходу** інвестиційний потенціал трактується як інвестиційна ємність (деяка гранична величина інвестицій), тобто здатність об'єкта дослідження (території, підприємства, підсистеми тощо) «приймати капітал», що залежить від ряду об'єктивних та суб'єктивних факторів.

Аналіз літератури з досліджуваної проблематики дозволяє виділити наступні рівні аналізу інвестиційного потенціалу:

- територіальний – інвестиційний потенціал розглядається лише в територіальному розрізі, тобто як інвестиційний потенціал країни, регіону, адміністративно-територіальної одиниці тощо;

- галузевий – інвестиційний потенціал фактично ототожнюється з комплексом фондоутворюючих галузей промисловості;
- рівень окремих суб'єктів господарювання – досліджується інвестиційний потенціал окремих суб'єктів господарювання.

З огляду на множинність підходів до трактування поняття «інвестиційний потенціал», пропонується застосовувати системний підхід до вирішення досліджуваної проблеми, згідно з яким при дослідженні інвестиційного потенціалу слід враховувати:

- 1) певний обсяг накопичених суб'єктом власних та залучених ресурсів (фінансових, матеріальних і нематеріальних);
- 2) здатність цього суб'єкта, його функціонально-організаційну готовність до ефективного інвестування накопичених та мобілізованих інвестиційних ресурсів;
- 3) стан гнучкості та адаптаційної здатності елементів економічної системи сприйняти ці ресурси та адекватно відреагувати на їх появу, її здатність виступити як каталізатор, що стимулює ефективне використання ресурсної бази та можливостей визначеного суб'єкта.

Саме з позиції системного підходу ми і будемо розглядати сутність інвестиційного потенціалу енергозбереження.

Законодавство України трактує «енергозбереження» як діяльність (організаційну, наукову, практичну, інформаційну), яка спрямована на раціональне використання та економне витрачання первинної та перетвореної енергії і природних енергетичних ресурсів в національному господарстві і яка реалізується з використанням технічних, економічних та правових методів [1]. Україна – країна з надзвичайно високим рівнем енергозатрат, викликаним незбалансованою структурою енергоспоживання та нерациональним використанням енергії.

Наша країна при існуючому рівні споживання енергоресурсів забезпечує себе власними паливними ресурсами приблизно на 40%. Потенціал підвищення ефективності використання становить: у промисловості – 67%, теплогенерації та транспортуванні теплоносіїв – 40%, житловому секторі – 55%.

Серед основних проблем енергетичного сектора виділяють високий рівень енергоємності, значну залежність від імпортного газу, нафти і ядерного палива, низьку ефективність використання енергії, а також те, що місцеві (власні) природні джерела енергії обмежені запасами вугілля, нафти та газу, невеликими запасами гідроресурсів і значними запасами низькоякісного урану. До прикладу, у розрізі енергоспоживання житлово-комунальне господарство Львівського регіону посідає третє місце після населення та промисловості і перше місце за споживанням тепла [5].

З огляду на запропонований системний підхід до визначення поняття «інвестиційний потенціал» та усвідомленої потреби застосування системи енергозбереження, пропонуємо схему механізму формування і використання інвестиційного потенціалу енергозбереження (рис. 1).

Реалізація інвестиційного потенціалу енергозбереження на всіх рівнях матиме синергійний ефект, адже сприятиме досягненню економічної, фінансової, бюджетної, екологічної та соціальної ефективності, а відтак і економічної та енергетичної безпеки.

Для оцінки можливостей розвитку інвестиційного потенціалу енергозбереження визначальним є врахування показника енергоємності ВВП, який в Україні значно перевищує показники економічно розвинених країн Європи. Так, енергоємність ВВП України в 2013 р. склала 0,613 кілограма умовного палива на гривню виробленої продукції (показник знизився з 0,82 кг у

Рис. 1. Механізм забезпечення та використання інвестиційного потенціалу енергозбереження

Розробка автора.

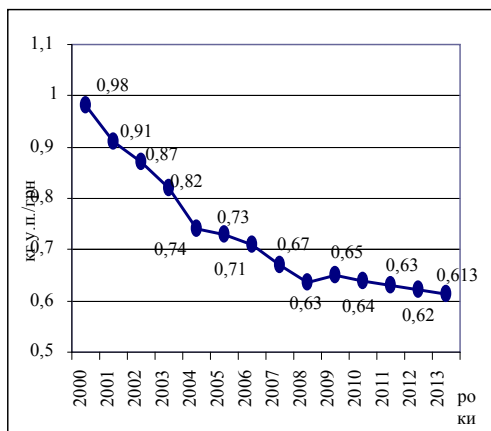

Рис. 2. Енергоємність ВВП України у 1990-2012 рр. в цінах 2002 року (кг у. п. / грн.)

За даними Державного агентства з енерго-ефективності та енергозбереження України).

2003 р., до 0,635 у 2008 р. і до 0,621 кг умовного палива на гривню продукції у 2012 р. (рис. 2). Починаючи з 2009 р. динаміка підвищення енерго-ефективності погіршилася, але все ж зберігається [4].

Основними чинниками, які перешкоджають подальшому зниженню енергоємності ВВП, визначено: 1) високий ступінь фізичного зношення основних фондів і технологічне відставання в найбільш енергоємних галузях і житлово-комунальній сфері; 2) невідповідність тарифів і цін на енергоресурси до витраток на їх виробництво, що ускладнює модернізацію енергетичних об'єктів; 3) неефективність

функціонування природних монополій; 4) високий рівень втрат енергоресурсів при їх передачі та споживанні; 5) бмеженість стимулів до зниження споживання енергоресурсів при відсутності приладів обліку; 6) низький рівень впровадження енергоефективних технологій і устаткування як у промисловості, так і серед населення.

Негативним фактором процесу нарощування інвестиційного потенціалу енергозбереження в Україні є відсутність бюджетного фінансування даного напрямку в 2014 р. Попередньо розроблені (49 проектних пропозицій) і запроваджені програми розвитку енергозбереження в Україні на загальну суму близько 1,3 мільярда гривень будуть реалізовуватися виключно за рахунок залишків коштів, отриманих раніше в спеціальний фонд держбюджету від Євросоюзу на підтримку Енергетичної стратегії України, а також за рахунок другого траншу, виділеного ЄС на дані цілі в грудні 2013 р., – всього близько 500 мільйонів гривень.

Попри нестабільність сфера відновлюваної енергетики в Україні демонструє зростання. Потужність її об'єктів, що працюють за «зеленим» тарифом, станом на 1 січня 2014 р. складає 1,216 ГВт. Потужності сонячної енергетики виросли за 2013 р. з 371,6 МВт до 746,9 МВт, вітроенергетики – з 275,7 МВт до 370,7 МВт, малої гідроенергетики – з 73,5 МВт до 75,3 МВт. Енергооб'єкти, які працюють на біомасі, наростили свої потужності з 4,2 МВт до 17,2 МВт.

У 2013 році за «зеленим» тарифом почали працювати біогазові електростанції потужністю 6,5 МВт. Наприкінці минулого року також були введені в експлуатацію кілька сонячних електростанцій встановленою потужністю більше 100 МВт. Частка електроенергії з поновлюваних джерел енергії (вітер, сонце, біомаса) у загальному обсязі її виробництва в країні зросла з 0,32 % в 2012 р. до 0,64 % у 2013.

Попри це, слід зазначити, що у нашій країні є зобов'язання перед європейським Енергетичним співтовариством вже до 2020 р. збільшити частку відновлюваної енергії в енергобалансі до 11%. У більшості розвинених країн, зокрема у США, Німеччині, Іспанії, Швеції, Данії, Японії, планують довести частку відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) в загальному енергобалансі до 20-50%. Європейський Союз ще у 2007 поставив перед собою амбітну мету: «План 20-20-20», який передбачає скорочення до 2020 р. викидів парникових газів на 20%, зростання в енергобалансі частки біопалива і відновлюваних джерел енергії на таку саму цифру, а також скорочення енергоспоживання знову таки на 20%. Уже сьогодні деякі країни перевершили 50% рубіж ВДЕ в енергобалансах, загальноєвропейський же показник вже давно перевищує 20%. В «Дорожній карті з енергетики до 2050 року» передбачається збільшити частку відновлюваних джерел енергії до 55-75% в загальній структурі виробництва енергії і до 59-83% в генерації електроенергії.

Загальний світовий обсяг інвестицій в альтернативну енергетику у 2008 р. становив 51,8 млрд. дол. у вітроенергетику, 33,5 млрд. дол. у сонячну енергетику і 16,9 млрд. дол. на вироблення біопалива. Країни Європи у 2008 р. інвестували в альтернативну енергетику 50 млрд. дол., країни Америки – 30 млрд. дол., Китай – 15,6 млрд. дол., Індія – 4,1 млрд. дол.

В умовах зростаючої енергетичної залежності України від поставок російської сировини та постійного підвищення цін на енергоносії, енергоємна національна економіка зазнає значних втрат, що призводить до зниження рівня виробництва та гальмування соціально-економічного розвитку. Тож питання зниження енергозалежності через формування ефективної програми енергозбереження та розвитку альтернативної енергетики України слід віднести до стратегічно важливих, які потребують нагального вирішення.

В Україні загальний річний технічно досяжний енергетичний потенціал альтернативних джерел енергії в перерахунку на умовне паливо становить близько 63 млн. тонн. Частка енергії добутої за рахунок альтернативних джерел становить сьогодні близько 3 %. Згідно з українською енергетичною стратегією до 2030 р. частку альтернативної енергетики на загальному енергобалансі країни буде доведено до 20 %. В Україні напрямками

відновлюваної енергетики з найбільшим інвестиційним потенціалом є: вітроенергетика, сонячна енергетика, біоенергетика, гідроенергетика, геотермальна енергетика (табл. 1).

На думку багатьох дослідників, головним чинником, який унеможливує ефективну реалізацію інвестиційного потенціалу енергозбереження, є недосконалість законодавчої бази. Зокрема, на сьогодні, основним законодавчим актом, що регулює відносини у сфері енергоефективності, є Закон України «Про енергозбереження» від 01.07.1994 р. № 74/94-ВР, який носить декларативний характер та не містить механізмів прямої дії і на сьогодні вичерпав свій ресурс. Саме прийняття законопроекту «Про ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів» надасть реального поштовху до здійснення реформ у сфері енергоефективності.

Тому пропонується надати пріоритет проведенню заходів із підвищення енергоефективності у державному секторі, де при належному виконанні централізований контроль надає унікальну можливість досягти значних результатів у короткий термін. У той же час варто розробити на національному та регіональних рівнях систему стимулювання та фінансової допомоги населенню (пільгові кредити, податкові пільги тощо), що буде спрямована на фінансування впровадження заходів для підвищення енергоефективності. Такі програми вже успішно реалізуються на Львівщині.

Таблиця 1

Прогнозні показники розвитку використання нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії (НВДЕ) за основними напрямками освоєння (млн у. п. тонн / рік)

Напрями освоєння НВДЕ	Рівень розвитку НВДЕ по роках			
	2005 р.	2010 р.	2020 р.	2030 р.
Позабалансові джерела енергії, всього	13,85	15,96	18,5	22,2
У тому числі шахтний метан	0,05	0,96	2,8	5,8
Відновлювальні джерела енергії, всього	1,661	3,842	12,054	35,53
у тому числі:				
– біоенергетика	1,3	2,7	6,3	9,2
– сонячна енергетика	0,003	0,032	0,284	1,1
– мала гідроенергетика	0,12	0,52	0,85	1,13
– геотермальна енергетика	0,02	0,08	0,19	0,7
– вітроенергетика	0,018	0,21	0,53	0,7
– енергія доквілля	0,2	0,3	3,9	22,7
Усього	15,51	19,83	30,55	57,73

За даними: Енергетична стратегія України на період до 2030 р.

Скорочення енергоспоживання в економіці України можливе за рахунок структурного і техніко-технологічних чинників. Структурна складова потенціалу енергозбереження відображає вплив зменшення питомої ваги енергоємних галузей у ВВП України за рахунок розвитку виробництв із низькою енергоємністю та матеріалоємністю, а також наукомістких галузей. Техніко-технологічна складова потенціалу енергозбереження містить у собі зниження енергоємності виробництва (видобутку), перетворення, транспортування і споживання енергоресурсів за рахунок впровадження новітніх енергоефективних технологій та енергозберігаючих заходів.

В Енергетичній стратегії України на період до 2030 р. визначено основні принципи державної політики в сфері енергоефективності [6]:

- введення обов'язкового енергетичного менеджменту й енергетичного аудиту на підприємствах і установах усіх форм власності;
- розробка та впровадження механізмів стимулювання енергозбутових компаній до забезпечення зниження споживання електроенергії їх клієнтами;
- встановлення більш жорстких стандартів енергоефективності при будівництві та реконструкції будівель та встановлення темпів підвищення енергоефективності існуючих будівель;
- популяризація заходів із підвищення енергоефективності серед населення.

Загальний потенціал використання альтернативних джерел енергії в Україні до 2030 р. оцінюється приблизно в 25 ТВт·год електроенергії на базі ВДЕ і близько 2 млн. т біопалива.

Незважаючи на те, що на сьогодні відновлювані джерела енергії є найчастіше економічно більш витратними, ніж традиційні джерела енергії й види палива, передбачається, що разом із майбутнім розвитком технологій собівартість енергії на базі ВДЕ буде знижуватися, і їх виробництво ставатиме дедалі більш рентабельним. З огляду на це, на рівні держави важливо:

- підвищувати привабливість освоєння та розвитку тих ВДЕ, які мають високу ймовірність економічної окупності в майбутньому і є найбільш перспективними з погляду виробництва на території України;
- підтримувати розроблення і впровадження конкурентоспроможних технологій;
- стимулювати локалізацію виробництва необхідного устаткування. У майбутньому, у міру розвитку технологій і зниження собівартості виробництва електроенергії на базі ВДЕ, необхідно скорочувати державну підтримку даного виду генерації та вирівнювати умови конкуренції між традиційними і нетрадиційними видами енергії.

Висновки. З огляду на досліджену множинність і багатшаровість підходів до трактування поняття «інвестиційний потенціал енергозбереження», застосовано системний підхід, який охоплює 1) певний обсяг накопичених суб'єктом власних та залучених ресурсів; 2) здатність цього суб'єкта, його функціонально-організаційну готовність до ефективного інвестування накопичених та мобілізованих інвестиційних ресурсів в сферу енергозбереження; 3) адаптаційна здатність всіх елементів економічної системи сприймати та ефективно використовувати інвестиційні ресурси в сфері енергозбереження. Перелічені складові і є визначальними факторами формування механізму забезпечення інвестиційного потенціалу енергозбереження.

Світові тенденції розвитку енергетики характеризуються ціленаправленою політикою розвинених країн щодо зменшення залежності від дорогих органічних енергетичних джерел та збільшення частки альтернативної енергетики в енергобалансі. Основними стримуючими факторами для розвитку альтернативної енергетики є висока ціна видобутої енергії, обумовлена дорогим обладнанням та достатньо тривалим терміном окупності.

Більшість європейських країн успішно розвивають свою альтернативну енергетику за рахунок потужної підтримки з боку держави. Країни Європейського Союзу як на рівні міждержавному, так і на національному розробляють програми та стратегії розвитку відновлювальної енергетики, надаючи фінансову та організаційну підтримку компаніям, які займаються альтернативною енергетикою.

Загалом висока енергоємність економіки України є наслідком особливостей її структури, зміщеної у бік високоенергомістких галузей, істотного технологічного відставання більшості галузей економіки від рівня розвинених країн, а також цінових викривлень на внутрішніх енергетичних ринках. При цьому потенціал альтернативної енергетики України використовується не на повну потужність. Причинами такого стану речей є недостатній рівень державної підтримки енергетичних проєктів як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях. Існуючі проєкти видобутку енергії з альтернативних джерел є поодинокими та, як правило, розробляються і реалізуються окремими приватними підприємствами.

Оскільки інвестиційний потенціал енергозбереження значною мірою визначається розвитком альтернативної енергетики, то надзвичайно гостро постає питання науково-технічного супроводження розвитку нових технологій одержання енергії із відновлювальних джерел та дослідження використання альтернативних джерел в українських природних умовах. Щодо реформування законодавчої бази у сфері альтернативної енергетики, необхідно більш чітко визначити механізми та інструкції надання преференцій компаніям, що працюють на ринку альтернативної енергетики України. Існуюче законодавство, що регулює ринок альтернативної

енергетики, потребує доопрацювання у сфері створення відповідних інструкцій та механізмів стимулювання енергокомпаній які працюють на альтернативних джерелах енергії.

Вважаємо за необхідне рекомендувати забезпечення пріоритетного доступу до пільгових кредитів для компаній-виробників обладнання, що виробляє енергію з відновлювальних джерел, а також енергокомпаній, працюючих на альтернативних джерелах енергії.

Список використаних джерел

1. Про енергозбереження : Закон України від 1 липня 1994 р. № 74/94-ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/74/94>
2. Лапин Е. В. Оценка экономического потенциала предприятия : монография / Е. В. Лапин. – Сумы : Университетская книга, 2004. – 360 с.
3. Леонов С. В. Інвестиційний потенціал банківської системи України : монографія / С. В. Леонов. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 375 с.
4. Офіційний сайт Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://saee.gov.ua/uk>
5. Програма енергозбереження для населення Львівщини на 2013-2016 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://loda.gov.ua/oda>
6. Розпорядження Кабінету міністрів України «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2030 року» від 24 липня 2013 р. № 1071-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1071-2013>
7. Шулекина Е.Н. Методологические и практические проблемы оценки инвестиционного потенциала предприятия и пути их решения [Электронный ресурс] / Е. Н. Шулекина. – Режим доступа : <http://www.smartcat.ru/RegionEconomic/Debenture.shtml>

Voznyuk M. A. Current state and trends of energy saving investment potential.

The concepts of «investment potential» and «investment potential of energy saving» are concerned, different approaches to their interpretation are revealed and arranged. The current state and trends of energy saving in Ukraine are investigated. The ways of strengthening the investment potential of energy saving in Ukraine are offered.

Keywords: investment potential, energy saving, energy intensity, energy strategy.

Вознюк Н. А. Современное состояние и тенденции развития инвестиционного потенциала энергосбережения.

Рассмотрены понятия инвестиционного потенциала и инвестиционного потенциала энергосбережения, раскрыты и систематизированы различные подходы к их трактованию. Исследовано современное состояние и тенденции развития сферы энергосбережения, предложены пути усиления инвестиционного потенциала энергосбережения в Украине.

Ключевые слова: инвестиционный потенциал, энергосбережение, энергоёмкость экономики, энергетическая стратегия.